

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM****DOM**
2018-03-23
Meddelad i StockholmMål nr
26290-17

Avdelning 33

KLAGANDE1. IDA Eva Maria Antonsson, 19751129-7181
Oxenstiernas Gränd 6
135 63 Tyresö2. JENNY Margareta Jonsson, 19710506-6604
Bagarsvängen 5 Lgh 1101
135 30 TyresöTYRESÖ KOMMUN
Socialförvaltningen

2018 -04- 03

Dnr. 2016/KS 0402 001

MOTPARTTyresö kommun
135 81 Tyresö**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Kommunfullmäktiges beslut 2017-10-26, § 106

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandena.

YRKANDEN M.M.

Kommunfullmäktige i Tyresö kommun beslutade den 26 oktober 2017, § 106, under rubriken ”Svar på motion om folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag” att bifalla motionen med förslag

- att Tyresö kommun gör en genomlysning av anledningarna till varför ledamöterna lämnar sina uppdrag, samt
- att utreda om några förändringar kan göras för att underlätta för att folkvalda ledamöter ska kunna/vilja fullgöra sina kommunpolitiska uppdrag.

Jenny Jonsson och Ida Andersson yrkar att beslutet upphävs och anför bl.a. följande. Bakgrunden till motionen är att 17 stycken ledamöter och ersättare hoppat av sina uppdrag under mandatperioden av vilka 14 stycken är kvinnor. Motionärerna konstaterar att avhoppet följer det nationella mönstret om större avhopp bland kvinnor. Ett beslut som innebär att en kommunal tjänsteman ska göra en genomlysning av orsakerna till att personer har av sagt sig sitt uppdrag kan aldrig vara en kommunal angelägenhet. Kunskapen om avhopp är och måste vara en fråga för de olika partierna. I Sverige har vi föreningsfrihet. Vi är fria att vara med i en förening men vi har också rätt att välja bort ett medlemskap och deltagande utan att vi av den anledningen ska bli tillfrågade av en kommunal tjänstman om orsakerna. Första att-satsen ”genomlysning av anledningarna” riskerar att röja före detta ledamöters rätt till att hemlighålla politiska åsikter, då antalet avhoppade ledamöter är så få kan inte anonymitet säkerställas. Det kan inte vara en kommunal angelägenhet att undersöka enskilda före detta förtroendevaldas privata skäl till att avsäga sig uppdrag. Det innebär även att kommunen inkräktar på före detta ledamöters organisationsfrihet. Kommunkansliet konstaterar i sitt svar till motionen att kunskapen till avhoppet troligen är störst hos partierna själva och därav borde de politiska partierna gemensamt kunna bilda en parlamentarisk grupp för att diskutera villkoren.

Tyresö kommun anser att överklagandena ska avslås och anför bl.a. följande. Kommunfullmäktiges beslut har tillkommit i laga ordning. Kommunens avsikt är att motionens intentioner förverkligas i syftet att underlätta för de folkvalda ledamöternas möjligheter att fullgöra sitt uppdrag. Villkoren för den lokala demokratin är en del i den kommunala kompetensen. Genomlysningen av anledningarna för avhopp kommer att ske med frivillighet och anonymitet som grund.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Den 1 januari 2018 trädde den nya kommunallagen (2017:725) i kraft. Av övergångsbestämmelserna framgår dock att den äldre kommunallagen (1991:900) gäller för överklagande av beslut som tillkännagetts före ikraftträdandet. Det överklagade beslutet tillkännagavs innan den 1 januari 2018, därför ska kommunallagen (1991:900), KL, tillämpas i målet.

Enligt 10 kap. 8 § KL ska ett överklagat beslut upphävas, om

1. det inte har tillkommit i laga ordning,
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

Något annat beslut får inte sättas i det överklagade beslutets ställe.

Klagandena har bl.a. gjort gällande att det överklagade beslutet inte är en angelägenhet för kommunen.

Av 2 kap. 1 § KL framgår att kommuner själva får ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens

område eller dess medlemmar och som inte ska handhas enbart av staten, en annan kommun, ett annat landsting eller någon annan.

Allmänintresset får bedömas med utgångspunkt i om det är lämpligt, ändamålsenligt, skäligt osv. att kommunen befattar sig med angelägenheten.

Såsom det svenska valsystemet är utformat väljer de röstberättigade vilka partier som ska företräda dem på statlig, landstings och kommunal nivå. Det centrala i valsystemet är således partierna och inte de enskilda kandidaterna. De partier som uppnått en viss procent av rösterna får vara med i fördelningen av mandat. Vilka ledamöter som fyller de mandat som ett parti tilldelats är ytterst en partiintern fråga.

Enligt den aktuella motionen är det många ledamöter i kommunfullmäktige som har valt att lämna sina uppdrag under mandatperioden. Vidare anges följande. Uppdraget innebär mycket ansvar och kan ibland vara tidskrävande. Att ledamöterna har möjlighet att kombinera politiken med andra delar av livet, såsom familj, arbete och nöje är en absolut förutsättning för att det lokaldemokratiska systemet ska fungera. Många har valt att lämna sina uppdrag under mandatperioden. Detta är oroande och problematiskt ur demokratisk synvinkel att många upplevt sig inte kunna fullgöra mandatperioden.

Förvaltningsrättens bedömning

Förtroendevalda i kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell karaktär och av större vikt för kommunen. Med hänsyn härtill får det enligt förvaltningsrättens mening anses vara ett allmänt intresse för kommunens medlemmar att det finns förutsättningar för de förtroendevalda att kunna utföra sina uppdrag i kommunen. I målet har det inte framkommit att det är specifikt för något eller några politiska partier att ledamöter har valt att lämna sina uppdrag i kommunfullmäktige. Det får anses ligga inom den

kommunala kompetensen att göra en genomlysning och utredning avseende de folkvaldas möjlighet att fullgöra sina uppdrag. Den omständigheten att de förtroendevalda utses av de folkvalda partierna medför inte någon annan bedömning. Förvaltningsrätten finner därmed att kommunfullmäktige inte har överskridit sin befogenhet genom det överklagade beslutet.

Vad klagandena anfört i övrigt medför inte någon omständighet som kan medföra att det överklagade beslutet ska upphävas med stöd av 10 kap. 8 § KL. Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att överklagandena ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A).

Ulrika Kullman

Rådman

De särskilda ledamöterna Karl Pfeifer och Patrik Tibbling har också deltagit i avgörandet.

Ann-Kristin Rosén har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.